

foregår af aktører uden for Danmark, kan det selvsagt være særdeles vanskeligt at vurdere, om de aktuelle leverancer er omfattet af våbenloven i den nuværende udformning.«

Om muligheden for at kombinere EU's/WA's liste med enten en udtømmende tillægsliste eller en elastisk opsamlingsbestemmelse har Dansk Industri anført følgende:

»Både den internationale dual-use liste og den internationale våbenliste bliver af visse lande tilføjet yderligere produkter, som de pågældende lande som følge af national udenrigs- og sikkerhedspolitik ønsker at kontrollere. Dette vil Danmark naturligvis også kunne gøre. Det er samtidig klart, at dette kun bør ske i begrænset omfang, hvis fordelene ved en harmonisering skal kunne bevares. En sådan supplerende liste bør samtidig være klart formuleret, så der ikke hersker tvivl om, hvilke produkter, der henvises til.

Med hensyn til en »elastisk« opsamlingsbestemmelse ser Dansk Industri ingen problemer i at bevare den nuværende bestemmelse, der omfatter »materiel til land-, sø- eller luftkrig«. Denne bestemmelse vil således fange alle produkter, der ikke finder civil anvendelse, og som er omfattet af krigsmaterielloven.

Derudover er det problematisk med for meget elastik i en lov som våbenloven. Det bør tilstræbes, at denne lov er så klart og præcist formuleret som muligt. Dansk Industri har imidlertid ingen indvendinger mod en opsamlingsbestemmelse som f.eks. artikel 4 i EU's dual-use forordning om leverancer til masseødelæggelsesvåben og militære anvendelsesformål i lande, der er underlagt en FN, EU eller OSCE embargo.

Rent umiddelbart er det Dansk Industris opfattelse, at det vil være vanskeligt at finde produkter af strategisk betydning, der enten ikke er omfattet af krigsmaterielloven, EU's dual-use liste, den internationale våbenliste eller artikel 4 i dual-use forordningen.«

3.5. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen har på baggrund af afsnit 1-4 overvejet forskellige muligheder for den fremtidige produktmæssige afgrænsning af våbenlovens eksportkontrolordning. Der kan navnlig tænkes følgende 6 modeller, som alle enten di-

rekte eller indirekte baserer sig på EU's/WA's liste, og som – bortset fra model 2 – alle indeholder en eller anden form for tillægsliste eller -bestemmelse, der i varierende omfang omfatter de former for våben og militært udstyr, som falder uden for EU'S/WA's liste:

- 1) Opdatering af de nuværende kategorier i våbenlovens § 6. 2) »Ren« anvendelse af EU's/WA's våbenliste. 3) EU's/WA's våbenliste og en dansk tillægsliste.
- 4) EU's/WA's våbenliste og en bred opsamlingsbestemmelse, der omfatter alle former militært udstyr, som ikke er omfattet af listen.
- 5) EU's/WA's våbenliste og en »catch-all« klausul, der omfatter alle former, for militært udstyr, som ikke er omfattet af listen, når det pågældende udstyr er beregnet for et embargo-belagt land eller til anvendelse i forbindelse med masseødelæggelsesvåben.
- 6) EU's/WA's våbenliste og en bemyndigelse for myndighederne til i konkrete tilfælde at pålægge en eksportør at ansøge om udførselstilladelse.

De 6 modeller diskuteres nærmere i det følgende.

3.5.1. Model 1: Opdatering af kategorierne i våbenlovens § 6

Som det fremgår af afsnit 3.2.1. anses militært simulations- og træningsudstyr samt våbenrelateret software og teknologi, jf. EU's våbenliste, for omfattet af våbenlovens § 6, uanset at disse produkter mv. ikke altid efter en naturlig sproglig forståelse umiddelbart synes at falde ind under en af de 5 kategorier i § 6.

Som det fremgår af afsnit 3.1.1. anses våbenlovens § 6 endvidere efter praksis for at omfatte dele til produkter, der i samlet eller færdigfremstillet tilstand er omfattet af bestemmelsen, om end sådanne dele ikke udtrykkeligt er nævnt i loven.

Hertil kommer, at våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 4, i et vist omfang omfatter dual-use produkter i form af produktionsmidler, der både kan anvendes til produktion af våben mv. og civile produkter. Der er dermed overlappning i forhold til dual-use forordningen. Denne forordning må i øvrigt anses for fuldt ud at tilgodese det oprindelige formål med at lade de nævnte produktionsmidler af dual-use karakter være omfattet af våbenlovens § 6, jf. afsnit 3.1.1.